

РАХУНКОВА ПАЛАТА

вул. М. Коцюбинського, 7, м. Київ, 01601, тел. (044) 234-95-65, 234-10-41, факс (044) 226-33-82
E-mail: rp@ac-rada.gov.ua

11.04.2014 № 08-691

На № _____ від _____

Голові Верховної Ради України

Парубію А.В.

Щодо результатів аудиту
ефективності

Шановний Андрію Володимировичу!

Рахункова палата на засіданні за участю керівництва Державного сховища дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння України (далі – Держсховище) розглянула результати аудиту ефективності використання коштів державного бюджету Держсховищем та інформує про затверджені висновки.

Повноцінне Держсховище через 18 років з часу прийняття відповідного закону не створено. Його статус, визначений як державна бюджетна установа, відповідальна за збереження та облік Державного фонду дорогоцінних металів і каміння України (далі – Держфонд), та покладені на нього функції у повному обсязі не реалізуються, а матеріально-технічна база для зберігання дорогоцінних металів і каміння є вкрай обмеженою і не забезпечує належного зберігання цінностей, які надходять до нього. У результаті Держсховище не стало повноцінним джерелом додаткового наповнення Державного бюджету України.

Причинами такого стану є те, що Міністерство фінансів України як головний розпорядник коштів і відповідальний за формування Держфонду протягом 2014–2016 років не виконувало у повному обсязі обов’язків із формування повноцінного Держфонду, і не забезпечувало потреби в бюджетних коштах у необхідних обсягах для повноцінного фінансування Держсховища.

У зв’язку з цим ефективність витрачених на формування Держфонду і функціонування Держсховища коштів державного бюджету в сумі 8 283,5 тис. грн була низькою, оскільки Держфонд у тому вигляді, як це передбачено чинним законодавством, на час проведення аудиту не було сформовано, забезпечення державних виробничих потреб здійснювалося у незначних обсягах, а наукові і соціально-культурні потреби практично не забезпечувалися.

Як наслідок, мета створення Держсховища в повному обсязі не досягнута, а формування Держфонду Держсховищем здійснюється не за рахунок бюджетних коштів, а за рахунок конфіскованих цінностей.

Протягом 2014–2016 років нормативно-правова база не забезпечувала в повному обсязі формування Держфонду, Держховище через таку нормативну базу не може забезпечувати повноваження на належному рівні.

Жодне із визначених завдань Держховищем не виконується в повному обсязі, а із 29 функцій повністю або частково виконуються тільки 16 (55 відс.), зокрема, пов’язані з виконанням завдань з приймання, обліку, зберігання та продажу цінностей. Натомість закупівля цінностей за рахунок державного бюджету не відбувалася, реставрація старих унікальних ювелірних і побутових виробів із дорогоцінних металів, дорогоцінного каміння, дорогоцінного каміння органогенного утворення та напівдорогоцінного каміння не здійснювалася.

Мінфін тривалий час зволікає з прийняттям оновленого і приведеного у відповідність із нормами чинного законодавства положення про Держховище.

У 2014–2016 роках Мінфіном не була забезпеченна додаткова потреба Держховища в коштах на виконання покладених на нього функцій відповідно до Закону України «Про державне регулювання видобутку, виробництва і використання дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння та контроль за операціями з ними» на загальну суму 16 млн гривень. У результаті профінансовано тільки видатки споживання Держховища, а видатки розвитку не фінансувались.

Причина – невизначеність Мінфіном додаткових джерел дохідної частини державного бюджету та відповідного забезпечення потреби Держховища.

Як наслідок, у 2014–2016 роках не створювались запаси та резерви дорогоцінних металів для забезпечення поточних і перспективних потреб національної економіки в дорогоцінних металах і дорогоцінному камінні та своєчасно не проводились в повному обсязі експертизи для зарахування до Держфонду всіх цінностей, які перейшли у власність держави. Формування Держфонду проводилося Держховищем лише за рахунок цінностей, що були конфісковані правоохоронними органами та за рішеннями судів зараховані у власність держави.

Отже, у 2014–2016 роках видатки на фінансування діяльності Держховища були неефективними, оскільки не забезпечували через недостатність виконання основних функцій та завдань, покладених на установу.

Держховищем не забезпечений належний порядок зарахування до Держфонду цінностей, отриманих від правоохоронних органів. Як наслідок, станом на 01.01.2017 на відповільному зберіганні в Держховищі перебуває 647 посилок з цінностями вартістю близько 24 млн гривень. При цьому 372 посилки із цінностями зберігаються в Держховищі без здійснення попередньої їх оцінки, що є недотриманням вимог Порядку обліку, зберігання і розпорядження дорогоцінними металами і дорогоцінним камінням, дорогоцінним камінням органогенного утворення та напівдорогоцінним камінням, що переходять

у власність держави, затвердженого наказом Мінфіну від 04.11.2004 № 692.

Причини – Держховище не володіє інформацією про рішення судових органів щодо конфіскації дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння в дохід держави, правоохоронні органи централізовано не обліковують конфісковані цінності, відсутня координація роботи між правоохоронними, судовими та фінансовими органами з питань своєчасного зарахування до спеціального фонду державного бюджету конфікованих цінностей.

Як наслідок, отримані від правоохоронних органів цінності своєчасно до Держфонду не зараховуються.

Наприклад, у 2016 році Держховищем від СБУ отримано три золоті наручні годинники торгової марки «Bovet 1822» вартістю 2,3 млн грн, при цьому рішення судового органу було прийняте ще в 2012 році. Отже, протягом чотирьох років цінності не зараховувалися до державного бюджету внаслідок відсутності належної взаємодії з цих питань між судовими, слідчими органами та Держховищем. Усього у трьох посилках не зараховано цінностей, за якими було рішення судових органів, на суму 3,3 млн гривень.

Виконання Держховищем завдання з формування Державного фонду дорогоцінних металів та дорогоцінного каміння України здійснювалось з недоліками.

У 2014–2016 роках Держфонд формувався виключно за рахунок конфікованих правоохоронними органами цінностей, за якими були прийняті судові рішення щодо зарахування їх в дохід держави.

Протягом цього періоду цінності Держфонду у вартісному значенні збільшилися на 25,4 млн грн і становили 51,2 млн гривень. Конфіковані цінності, що зараховані до Держфонду, обліковувалися на позабалансових рахунках Держховища і тільки у 2016 році були оприбутковані на балансовому рахунку установи та зараховані до спеціального фонду Державного бюджету України в сумі 49,9 млн гривень.

Проте всупереч Порядку обліку, зберігання і розпорядження дорогоцінними металами і дорогоцінним камінням, дорогоцінним камінням органогенного утворення та напівдорогоцінним камінням, що переходят у власність держави, затвердженого наказом Мінфіну від 04.11.2004 № 692, до складу Держфонду зарахована значна кількість цінностей, що мають можливу історичну цінність, однак у складі Держфонду Історичний фонд дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння України не формувався і облік його не вівся.

Причини – відсутність бюджетних асигнувань для проведення відповідних експертіз і позиція Мінфіну про недоречність формування Історичного фонду, що створює ризики втрати історичного надбання України та розпорощення його між різними колекціями. Зокрема, в структурі Мінфіну створено державну установу «Музей коштовного і декоративного каміння», в якому експонувалось 1 500 одиниць мінералів та дорогоцінного каміння (оціночна вартість – 29,5 млн грн у цінах 2002 року). Проте на час проведення аудиту ці цінності не були зараховані до Держфонду, який обліковується в Держховищі, а фінансування музею відповідно до Закону України «Про Державний бюджет України на 2015 рік» передано місцевому бюджету.

Мінфіном у порушення постанови Кабінету Міністрів України від 20.08.2014 № 375 «Про затвердження Положення про Міністерство фінансів України» не забезпечене виконання одного з головних покладених на нього завдань – зберігання дорогоцінного каміння органогенного утворення.

Як наслідок, значна кількість бурштину вагою близько 12 тонн зберігається в Держховищі у не пристосованих для цього приміщеннях, які не обладнані сучасними технічними засобами охорони та пожежної безпеки.

Надається в порядку інформування.

З повагою

Т. в. п. Голови

О. С. Яременко